

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
بیمارستان حضرت علی اصغر (ع)

مسمومیت با مخدرها آموزش به بیمار

تهیه کننده:

محمد جواد جواد

کارشناس پرستاری

بهار ۱۳۹۸

متادون و مرفین

مسمومیت با مواد مخدر ممکن است در هر سنی رخ دهد و عوارض آن میتواند طیفی از کمترین عارضه یعنی یبوست تا بیشترین عارضه یعنی مرگ بعلت سرکوب سیستم تنفسی باشد. مخدرها شامل: متادون، مرفین، کدئین، هروئین، ترامادول و غیره می باشد.

داروهای ضد درد قوی هستند که مسمومیت با آنها زمانی اتفاق می افتد که فرد بطور تصادفی یا عمدی دارو را بیشتر از مقدار مصرفی معمول خود استفاده کند.

علائم مسمومیت با این داروها:

- ۱- تنگی مردمک چشم
- ۲- یبوست
- ۳- تهوع و استفراغ
- ۴- دل پیچه
- ۵- کاهش فشار خون و نبض ضعیف
- ۶- گیجی و خواب آلودگی
- ۷- کبودی لبها و ناخن‌ها بعلت اختلال در تنفس
- ۸- ضعف و افت سطح هوشیاری
- ۹- در نهایت کما و مرگ

ترامادول:

یک داروی مسکن شبه تریاک است که برای تسکین دردهای متوسط تا شدید تجویز می شود.

علائم مسمومیت با این دارو:

- ۱- افزایش فشار خون
  - ۲- تپش قلب
  - ۳- سرگیجه و خواب آلودگی
  - ۴- تهوع و استفراغ
  - ۵- خشکی دهان
  - ۶- یبوست
  - ۷- تعریق و خارش پوست
- *خطرناک ترین عارضه تشنج می باشد.

کدئین:

دارویی است که برای کاهش درد و سرفه توسط پزشک تجویز می شود و معمولاً با سایر داروها مثل استامینوفن و اکسپکتوران ترکیب میشود و علائم مسمومیت آن مانند مسمومیت در متادون و مرفین می باشد.

اقدامات درمانی:

- ۱- هرچه سریعتر با اورژانس ۱۱۵ تماس گرفته شود.
- ۲- اگر بیمار هوشیار است سروگردن در حالتی قرار گیرد که تنفس راحت تر شود و اگر بیهوش است او را به پهلو بخوابانید تا راحت تر نفس بکشد و اورژانس برسد.
- ۳- در صورتی که پزشک ذغال فعال را تجویز کرد باید هرچه سریعتر بطور کامل خورده شود.
- ۴- در صورتی که هنوز بیمار افت سطح هوشیاری ندارد، با وی صحبت شود و از خوابیدن وی جلوگیری گردد.
- ۵- به هیچ وجه چیزی از راه دهان نخورد و تحت هیچ شرایطی از تخت خارج نشود.
- ۶- اگر با مصرف زیاد مخدر اقدام به خودکشی کرده، حتما پس از بهبودی علائم حیاتی و هوشیاری کامل هم بیمار و هم خانواده وی باید توسط روانشناس و روانپزشک ویزیت شوند.

اقدامات پیشگیرانه:

این مواد و داروها را از دسترس کودکان خارج کنیم. فرد معتاد را به مراکز ترک اعتیاد ارجاع دهیم. داروهایی که قابلیت سوء مصرف دارند از دسترس افراد معتاد خارج کنیم.

آموزش تغذیه:

برای درمان یبوست توصیه می شود تا حد امکان مصرف مایعات و انجیر و آلو افزایش یابد. به علت حالت تهوع و استفراغ بهتر است غذاهای سفت و دیر هضم و داغ و نفاخ کمتر استفاده شود. مایعات خنک زیاد برای بهبودی خشکی دهان توصیه میشود. در زمان ترک ترامادول بایستی موز و لبنیات مثل شیر زیاد مصرف گردد.

منابع:

- ۱- مسمومیت ها، اصول، تشخیص و درمان، دکتر حسین علی محمدی، دکتر حمید کریمیان، چاپ دوم ۱۳۹۵، انتشارات خسروی

2-Nutrition and Diagnosis-Related Care ,8th edition

تایید کننده:

دکتر حسین صناعی زاده - متخصص مسمومیتها